

Najvyšší súd
Slovenskej republiky

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členiek senátu JUDr. Jany Zemkovej, PhD. a JUDr. Gabriely Gerdovej v právnej veci žalobcu : **R. L. ž.p., a.s., so sídlom v K.**, právne zastúpeného *JUDr. D. B., advokátom so sídlom v K.*, proti žalovanému: **Národná banka Slovenska** so sídlom v Bratislave, Imricha Karvaša č. 1, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. GUV-987/2009 zo dňa 02.06.2009 takto,

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie Bankovej rady Národnej banky Slovenska č. GUV-987/2009 zo dňa 02.06.2009 vo výroku pod písm. b), ktorým bola spoločnosti R. L. Ž.P., a.s. G. K. uložená pokuta 200 000 Eur **m e n í** tak, že podľa § 67 ods.1, písm. e) zák.č. 8/2008 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ukladá spoločnosti R. L. Ž.P., a.s. G. K. pokutu **2000 Eur**, ktorá je splatná do 30 dní od právoplatnosti rozsudku na účet Správy finančnej kontroly Košice číslo 7000089529/8180, konštantný symbol 0558, variabilný symbol 31 690 904, vedený v Štátnej pokladnici.

Vo zvyšku žalobu **z a m i e t a**.

Žalobcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozhodnutím č. GUV-987/2009 zo dňa 02.06.2009 Banková rada Národnej banky Slovenska zmenila výrok prvostupňového rozhodnutia Národnej banky Slovenska č. OPK-13557-4/2008 zo dňa 05.02.2009 tak, že žalobcovi uložila

- a) podľa ustanovenia § 67 ods. 1 písm. c) zákona č. 8/2008 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poisťovníctve“) predložiť informácie a doklady v lehote do 10 pracovných dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia písomne a elektronicky na technickom nosiči dát, obsahujúce počiatkové stavy k 01. januáru 2008

na analytických účtoch a jednotlivé denné obraty na analytických účtoch za obdobie od 01. januára 2008 do 31. marca 2008 vrátane, ktoré poisťovňa R. sumarizovala a vykazovala k 31. marcu 2008 vo výkaze Ppn (BIL) 01-04 Bilancia aktív a pasív, ktorý tvoril prílohu č. 1 k Opatreniu NBS z 24. októbra 2006 č. 8/2006 o predkladaní výkazov poisťovňami a pobočkami zahraničných poisťovní ďalej len „Ppn (BIL) 01-04“, a to v položke na riadku č. 30 „Pohľadávky voči poisteným v čistej výške“ a v položke na riadku č. 84 „Finančné záväzky z investičných zmlúv“. AS

- b) Podľa ustanovenia § 67 ods. 1 písm. e) zákona o poisťovníctve pokutu v sume 200 000 Eur za porušenie ustanovenia § 48 ods. 9 a 10 zákona o poisťovníctve tým, že poisťovňa R. nepredložila informácie a doklady vyžiadané Národnou bankou Slovenska, a to počiatkové stavy k 01. januáru 2008 na analytických účtoch a jednotlivé obraty na analytických účtoch za mesiace január, február a marec 2008, ktoré poisťovňa R. sumarizovala a vykazovala vo výkaze Ppn (BIL) 01-04, a to v položkách „Pohľadávky voči poisteným v čistej výške“ a „Finančné záväzky z investičných zmlúv“. Výkaz bol vypracovaný k 31. marcu 2008 a predložený Národnej banke Slovenska prostredníctvom aplikačného programového systému STATUS DFT – Zber, spracovanie a uchovávanie štatistických údajov subjektov finančného trhu Slovenskej republiky.

Žalobca sa včas podanou žalobou, argumentačne doplnenou podaním zo dňa 12.1.2011 domáhal, aby súd rozsudkom zrušil rozhodnutie Bankovej rady Národnej banky Slovenska č. GUV-987/2009 zo dňa 02.06.2009 ako aj prvostupňové rozhodnutie Národnej banky Slovenska, útvaru dohľadu nad finančným trhom č. OPK-13557-4/2008 zo dňa 05.02.2009 a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie.

Obidve napadnuté rozhodnutia sú podľa žalobcu nezákonné pre nesprávne právne posúdenie veci, pre nepreskúmateľnosť, pre nedostatok právne relevantných dôvodov a pre prekračovanie právomoci pri požiadavkách, ktoré konaniu predchádzali.

Žalobca tvrdil **nevyhnutnosť zdôvodnenia požiadavky poisťovne pri výkone dohľadu**. Ak má nastať povinnosť poisťovne na základe § 35 ods. 1 zákona o dohľade, musí predtým nastať situácia, že predmet povinnosti poisťovne musí byť potrebný na účely dohľadu. Poisťovňa bezpochyby nie je podľa § 35 ods. 1 zákona o dohľade povinná poskytnúť každú informáciu, ale iba tú, ktorá je potrebná pre účely dohľadu. Zistenie, ktorá zo všetkých informácií je potrebná pre účely dohľadu, predpokladá aspoň rámcové zdôvodnenie dohliadanej hmotno - právnej normy, ktorej dodržiavanie sa dohliada a aspoň rámcové osvedčenie súvislosti medzi požiadavkou a touto dohliadanou právnou normou, pričom vzhľadom na procesný charakter ustanovenia § 35 ods. 1 zákona o dohľade ako aj vzhľadom na legislatívne - technickú konštrukciu tejto normy, je iba strohý poukaz na § 35 ods. 1 zákona o dohľade nedostatočný, pretože neumožňuje zistiť, či hypotéza tejto právnej normy vôbec nastala. Nepostačuje, ak naplnenie povinnosti podľa § 35 ods. 1 zákona sa zdôvodní s poukazom na § 35 ods. 1 zákona. Z hľadiska požiadavky na odôvodnenie treba prihliadať i na skutočnosť, že poisťovňa každoročne uhrádza tzv. poplatok za dohľad cez 1.2 mil. Sk ročne. V okolnostiach prípadu žalovaný primerane neodôvodnil prvé písomné akty, ktorých nesplnenie má byť skutkovým základom začatého konania o uložených sankciách.

Žalobca ďalej namietal, že právna kvalifikácia žalovaného týkajúca sa aplikácie právnej úpravy zákona o poisťovníctve vo vzťahu k tvrdenému konaniu poisťovne,

je nesprávna, pretože žalovaný nesprávne právne kvalifikoval ním identifikované konanie poisťovne podľa zákona o poisťovníctve.

V nadväznosti na ustanovenie § 48 ods. 8 zákona o poisťovníctve („vzťahy medzi NBS a osobami podliehajúcimi dohľadu sa pri výkone dohľadu spravujú zákonom o dohľade,“) predstavuje zákon o dohľade *lex specialis*, a teda akékoľvek porušenie povinnosti poisťovne pri výkone dohľadu, mimo porušenia povinností uvedených v zákone o poisťovníctve upravených v § 1 až 47, ktoré ukladajú poisťovní povinnosti v súvislosti s poisťovacou činnosťou, bol orgán dohľadu povinný kvalifikovať v zmysle zákona o dohľade.

V čase spáchania skutku v roku 2008, ustanovenie § 67 zákona o poisťovníctve neumožňovalo ukládanie sankcií za porušenie právnych predpisov upravujúcich výkon dohľadu. V tom čase jediným právnym predpisom, ktorý upravoval sankcie pre porušenie povinností pri výkone dohľadu bol zákon č. 747/2004 Z.z. o dohľade, a teda žalovaný ani nemohol uložiť žalobcovi za skutok opísaný v rozhodnutiach sankciu podľa zákona o poisťovníctve a ani vo výške predpokladanej zákonom o poisťovníctve. Výška sankcie bola v danom prípade v súlade s ust. § 38 ods. 2 zák. č. 747/2004 Z.z. v znení účinnom v tom čase obmedzená sumou 500.000,-Sk, ak išlo o právnickú osobu. Až po novelizácii ust. § 67 zákona o poisťovníctve zákonom č. 552/2008 s účinnosťou od 1.1.2009 by bolo možné ukladať sankcie podľa zákona o poisťovníctve aj za prípadné porušenie predpisov o výkone dohľadu. Takéto sankcionovanie by sa však nemohlo vzťahovať na skutky, ktoré sa stali pred 01.01.2009. Sankcionovanie v napadnutom rozhodnutí žalobca preto považuje za retroaktívne.

Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 21.10.2009 k žalobe navrhol, aby najvyšší súd žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol. Uviedol, že napadnuté rozhodnutia sú vydané v súlade so zákonom a sú riadne odôvodnené, pričom žalovaný neprekročil svoje právomoci v konaní a ani pri požiadavkách, ktoré predchádzali konaniu a vydaniu rozhodnutí. Každá poisťovňa (aj žalujúca poisťovňa R.) je v rámci svojej činnosti regulovanej zákonom o poisťovníctve povinná viesť účtovníctvo v súlade so záväznými účtovnými pravidlami podľa účtovných predpisov, teda podľa zákona o účtovníctve a vykonávacích predpisov k zákonu o účtovníctve. Činnosť každej poisťovne (vrátane správnosti jej účtovníctva z hľadiska záväzných účtovných pravidiel) podlieha dohľadu nad poisťovníctvom, respektíve dohľadu nad finančným trhom v oblasti poisťovníctva. Vykonávanie dohľadu nad poisťovníctvom (a vôbec celého dohľadu nad finančným trhom) tvorí súčasť kompetencií a úloh Národnej banky Slovenska. Národná banka Slovenska pri dohľade nad činnosťou poisťovní je príslušná preverovať aj správnosť účtovníctva poisťovne z hľadiska záväzných účtovných pravidiel. Pritom na účely dohľadu nad poisťovňami je Národná banka Slovenska oprávnená podľa § 48 ods. 9 zákona o poisťovníctve a do 31. 3. 2008 bola podľa § 42 ods. 9 zákona č. 95/2002 Z. z., ako aj podľa § 35 ods. 1 zákona o dohľade nad finančným trhom požadovať od poisťovní údaje, vrátane záznamov telefonických rozhovorov a záznamov o práci s údajmi, doklady, informácie a iné podklady a vysvetlenia o činnosti poisťovní, a to aj o účtovníctve poisťovní. Pritom zhromažďovanie informácií a údajov o dohliadaných subjektoch finančného trhu a o činnosti dohliadaných subjektov finančného trhu, ktoré vykonáva Národná banka Slovenska v rámci dohľadu nad finančným trhom podľa ustanovení zákona o dohľade nad finančným trhom a podľa osobitných zákonov v oblasti finančného trhu (vrátane zákona o poisťovníctve), je oprávneným zhromažďovaním informácií a údajov, ktoré plne rešpektuje ustanovenie čl. 19 ods. 3 a ďalšie ustanovenia Ústavy SR.

Žalovaný teda jednoznačne oprávnené požiadal poisťovňu R. o predloženie údajov o analytických účtoch za účelom ozrejmene a preukázania toho čo, kedy a akým spôsobom zapríčinilo výraznú zmenu v predmetných položkách súvahy za prvé tri mesiace. Žalovaný teda v rámci výkonu dohľadu na diaľku plnil len svoju zákonnú kompetenciu a úlohu.

Žalobcovi (dohliadanému subjektu) neprináleží kompetencia posudzovať oprávnenosť a rozhodovať o oprávnenosti požiadaviek žalovanej NBS (ako orgánu dohľadu). Rovnako žalobcovi (dohliadanému subjektu) neprináleží kompetencia rozhodovať, či si žalobca (dohliadaný subjekt) splní alebo nespĺní zákonom uloženú povinnosť poskytnúť žalovanému ako orgánu dohľadu ním požadované informácie, doklady, podklady, vysvetlenia alebo iné údaje na účely dohľadu, ale taktiež žalobcovi (dohliadanému subjektu) neprináleží kompetencia rozhodovať, či je alebo nie je dostatočný alebo dostatočne zdôvodnený účel poskytnutia informácií, dokladov, podkladov, vysvetlení alebo iných údajov, ktoré žalovaný ako orgán dohľadu požaduje od žalobcu (dohliadaného subjektu) na účely zákonom uloženého dohľadu aj nad činnosťou žalobcu (dohliadaného subjektu). Z tohto dôvodu žalovaný považuje tvrdenia žalobcu za účelové a neopodstatnené.

Sankcie boli uložené zákonným spôsobom, keďže boli porušené ustanovenia § 48 ods. 9 a 10 zákona o poisťovníctve, ktoré môžu súvisieť, ale nemusia súvisieť (či už priamo alebo nepriamo) s vykonávaním poisťovacej činnosti poisťovne (čo sa žalobca snaží účelovo prekrútiť vo svojej žalobe). V konečnom dôsledku však táto otázka nie je kľúčová, keďže účtovníctvo poisťovne vždy do určitej miery súvisí s vykonávaním poisťovacej činnosti poisťovne, a to minimálne v tom, že každej poisťovni z vykonávania poisťovacej činnosti okrem iného vznikajú aktíva poisťovne (majetok vrátane pohľadávok poisťovne a iné aktíva poisťovne) a pasíva poisťovne (záväzky poisťovne a iné pasíva poisťovne), ktoré patria medzi skutočnosti tvoriace záväzný predmet účtovníctva poisťovne podľa účtovných predpisov. Žalobca opakovane poukazuje na skutočnosť, že predmet dohľadu nad poisťovníctvom je zakotvený ustanoveniami § 48 ods. 1 a 2 zákona o poisťovníctve, podľa ktorých je predmetom dohľadu najmä dodržiavanie ustanovení zákona o poisťovníctve a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov a dodržiavanie podmienok určených v rozhodnutiach vydaných podľa zákona o poisťovníctve. Žalobca (dohliadaný subjekt) nemá kompetenciu posudzovať oprávnenosť požiadaviek žalovaného na poskytnutie informácií na účely dohľadu podľa zákonných ustanovení a rovnako žalobca (dohliadaný subjekt) nemá kompetenciu rozhodovať, či je alebo nie je dostatočný alebo dostatočne zdôvodnený účel poskytnutia požadovaných informácií, dokladov, podkladov, vysvetlení alebo iných údajov, nepredloženie požadovaných informácií, tým neumožnilo žalovanému preveriť príčiny významného nárastu, spôsob realizácie tohto nárastu, zistiť presný čas, kedy k tomuto nárastu došlo.

Preskúmaním veci najvyšší súd zistil nasledovné skutočnosti:

Banková rada Národnej banky Slovenska napadnutým rozhodnutím č. GUV-987/2009 zo dňa 02.06.2009 vo výroku pod písm. b/ uložila podľa § 67 ods. 1 písm. e/ zákona č. 8/2008 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov žalobcovi pokutu v sume 200 000 Eur. Z napadnutého rozhodnutia je zřejmé, že pokuta bola uložená podľa zákona o poisťovníctve v znení účinnom ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia ku dňu 02.06.2009.

Podľa § 67 ods. 1 písm. e/ zákona č. 8/2008 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení účinnom ku dňu vydania

napadnutého rozhodnutia Bankovej rady Národnej banky Slovenska, ak Národná banka Slovenska zistí **nedostatky v činnosti poisťovne**, zaistovne, pobočky zahraničnej poisťovne alebo pobočky zahraničnej zaistovne, spočívajúce v nedodržaní podmienok určených v povolení podľa § 5 alebo 7 až 9 alebo v rozhodnutí o predchádzajúcom súhlase, podmienok alebo povinností vyplývajúcich z iných rozhodnutí Národnej banky Slovenska uložených poisťovní, zaistovní, pobočke zahraničnej poisťovne, alebo pobočke zahraničnej zaistovne, v nedodržiavaní alebo v obchádzaní iných ustanovení tohto zákona, osobitných zákonov alebo iných všeobecných záväzných právnych predpisov, **ktoré sa vzťahujú na výkon dohľadu**, alebo na vykonávanie poisťovacej činnosti, alebo zaistovacej činnosti, alebo ak Národná banka Slovenska zistí, že činnosť vykonávaná poisťovňou, zaistovňou, pobočkou zahraničnej poisťovne, alebo pobočkou zahraničnej zaistovne môže viesť k ohrozeniu záujmov jej klientov, môže podľa závažnosti, rozsahu, dĺžky trvania, následkov a povahy zistených nedostatkov uložiť poisťovní, poisťovní z iného členského štátu, zaistovní, zaistovní z iného členského štátu, pobočke zahraničnej poisťovni, alebo pobočke zahraničnej zaistovní pokutu od 20.000,- Sk do 20.000.000,-Sk.

Najvyšší súd uznal, ako dôvodnú námietku žalobcu, že v ustanovení § 67 ods. 1 slová „na výkon dohľadu“ boli vložené do právnej normy ustanovenia § 67 zákona č. 8/2008 Z.z. o poisťovníctve až novelou, zákonom č. 552/2008 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.01.2009. Vzhľadom na to skutok, ktorý tvorí predmet správneho deliktu v podobe protiprávneho stavu možno podľa právnej úpravy tak, ako ho kvalifikoval žalovaný v napadnutom rozhodnutí, posudzovať iba za obdobie od 01.01.2009 do vydania napadnutého rozhodnutia, dňa 02.06.2009.

Skutok bol vymedzený vo forme protiprávneho stavu nasledovne:

„za porušenie ust. § 48 ods. 9 a 10 zákona o poisťovníctve tým, že poisťovňa R. nepredložila informácie a doklady vyžiadané Národnou bankou Slovenska, a to počiatočné stavy k 01.01.2008 na analytických účtoch a jednotlivé obraty na analytických účtoch za mesiace január, február a marec 2008, ktoré poisťovňa R. sumarizovala a vykazovala vo výkaze Ppn(BI)01-04 a to položkách „pohľadávky voči poisteniu v čistej výške“ a „finančné záväzky z investičných zmlúv“. Výkaz bol vypracovaný k 31. marcu 2008 a predložený Národnej banke Slovenska prostredníctvom aplikačného programu systému STATUS DFT-zber, spracovanie a uchovávanie štatistických údajov subjektov finančného trhu Slovenskej republiky“.

Najvyšší súd opätovne zdôrazňuje, že opísaný skutok, vymedzený trvaním protiprávneho stavu - nepredložením informácií a dokladov, možno podľa tej právnej kvalifikácie, ktorú použil žalovaný, t.j. § 67 ods. 1 písm. e/ zákona o poisťovníctve v znení účinnom ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia (dňa 02.06.2009) posudzovať iba za obdobie od účinnosti novely zákona od 01.01.2009 do 02.06.2009.

Podľa § 250i ods. 2 O.s.p., ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo inej právnej veci vyplývajúcej z občiansko-právnych, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúmaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykoná dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Podľa § 250j ods. 5 O.s.p., vo veciach uvedených v § 250i ods. 2 môže súd rozhodnúť rozsudkom o náhrade škody, o peňažnom plnení alebo o peňažnej sankcii, ak na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že o spore, o inej právnej veci alebo o uložení sankcie má byť rozhodnuté inak, ako rozhodol správny orgán. Rozsudok súdu nahrádza rozhodnutie správneho orgánu v takom rozsahu, v akom je rozsudkom súdu rozhodnutie správneho orgánu dotknuté. Tento rozsah musí byť uvedený vo výroku rozsudku, pričom súd dotknutý výrok zmení. Súd rozhodne o trovách konania vrátane trov, ktoré vznikli v konaní pred správnym orgánom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 250j ods. 5 O.s.p. rozhodol rozsudkom o peňažnej sankcii podľa ust. § 67 ods. 1 písm. e/ zákona o poisťovníctve a uložil žalobcovi pokutu v sume 2 000 Eur, pretože na základe oboznámenia sa s obsahom administratívneho spisu dospel k záveru, že o uložení sankcie má byť rozhodnuté inak, ako rozhodla Banková rada Národnej banky Slovenska. Najvyšší súd tak rozhodol s ohľadom na skutočnosť, že skutok tak ako bol vymedzený Bankovou radou Národnej banky Slovenska bolo možné podľa použitého ustanovenia § 67 ods. 1 písm. e/ zákona o poisťovníctve v znení účinnom ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia (02.06.2009) kvalifikovať iba za obdobie od 01.01.2009 do 02.06.2009, a to s ohľadom na skutočnosť, že podľa dikcie ust. § 67 ods. 1 písm. e/ zákona o poisťovníctve v znení účinnom do 31.12.2008 sa toto ustanovenie na výkon dohľadu do 31.12.2008 nevzťahovalo. Toto ustanovenie bolo o sankcie za „nedostatky v činnosti poisťovne spojené s výkonom dohľadu“ rozšírené až s účinnosťou od 01.01.2009.

Pri určení výšky sankcie súd prihliadol na obdobie trvania protiprávneho stavu od 01.01.2009 do 02.06.2009. Išlo o prvé porušenie tejto povinnosti, preto súd i s prihliadnutím na právnu prax najvyššieho súdu v obdobnej veci pod sp. zn. 3 SŽ/7/2010, v ktorej bol viazaný právnym názorom Ústavného súdu SR (II.US 232/09-40 zo dňa 16.12.2009), znížil pokutu na 2 000 Eur. Právna prax Ústavného súdu Slovenskej republiky v oblasti tzv. arbitrárných rozhodnutí obmedzila možnosti správnej úvahy orgánu verejnej správy i úvahy správnych súdov na exaktné a podrobné odôvodnenie výšky uložených pokút, čo nie vždy je uskutočniteľné. Dôsledkom toho je znižovanie sankcií na bod, ktorý sa identifikuje ako racionálne najnižšia možná sankcia pri danom skutkovom stave a intenzite odôvodnenia.

Najvyšší súd v danom prípade aplikoval ústavne konformný výklad s použitím čl. 152 ods.4 Ústavy SR.

Podľa čl. 152 ods.4 Ústavy SR výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Podľa článku 49 Ústavy Slovenskej republiky len zákon ustanoví, ktoré konanie je trestným činom a aký trest, prípadne iné ujmy na právach alebo majetku možno uložiť za jeho spáchanie.

Ustanovenie čl. 152 ods. 4 Ústavy SR v spojení s čl. 49 Ústavy SR umožňuje aplikáciu sankčného ustanovenia § 67 ods.1, písm. e) zákona o poisťovníctve iba na zodpovedajúcu časť protiprávneho stavu .

Vo zvyšnej časti Najvyšší súd Slovenskej republiky žalobu žalobcu zamietol z dôvodu, že v tejto časti rozpor so zákonom nezistil. Povinnosť žalobcu podľa § 67 ods.1,

písm. c) zákona č. 8/2008 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov predložiť žalovanému informácie a doklady na ďalej trvá, jej nesplnenie môže byť sankcionované osobitným rozhodnutím.

Najvyšší súd v prvom rade poznamenáva, že z hľadiska vecnej pôsobnosti je zákon č. 8/2008 Z.z. o poisťovníctve lex specialis vo vzťahu k všeobecnému zákonu č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Táto špecialita vyplýva z ust. § 48 ods. 8 zákona č. 8/2008 Z.z. o poisťovníctve a znamená, že zákon o poisťovníctve upravuje výkon dohľadu nad poisťovňou jednak špeciálnymi ustanoveniami, ktoré sú uvedené v tomto zákone, najmä v § 48 (výkon dohľadu) a subsidiárne osobitným zákonom č. 747/2004 Z.z. Táto špecialita sa prejavuje i v úprave správnych deliktov poisťovní pri výkone dohľadu, kde má prednosť špeciálna úprava zák. č. 8/2008 Z.z. o poisťovníctve.

Podľa § 48 ods. 9 zákona č. 8/2008 Z.z. o poisťovníctve, osoby podliehajúce dohľadu podľa ods. 1, dohľadu podľa § 49 a doplňujúcemu dohľadu nad finančnými konglomerátmi sú v lehote určenej Národnou bankou Slovenska povinné predkladať Národnej banke Slovenska ňou požadované údaje vrátane záznamov telefonických rozhovorov a záznamov o práci s údajmi, doklady, informácie a iné podklady a vysvetlenia, ktoré Národná banka Slovenska potrebuje na vykonávanie svojich úloh podľa tohto zákona a osobitného zákona.

Podľa § 48 ods.10 zákona č. 8/2008 Z.z. o poisťovníctve, údaje, doklady a informácie podľa ods. 9 musia byť úplné, správne pravdivé, aktuálne, zrozumiteľné, prehľadné, preukázateľné a musia byť predložené včas. Ak údaje, doklady a informácie nie sú predložené spôsobom určeným Národnou bankou Slovenska alebo vzniknú dôvodné pochybnosti o ich správnosti alebo úplnosti, poisťovňa, zaistovňa, pobočka zahraničnej poisťovne a pobočka zahraničnej zaistovne sú povinné na vyžiadanie Národnej banky Slovenska predložiť podklady a podať vysvetlenie v ňou určenej lehote.

Najvyšší súd konštatuje, že žalobca ako poisťovňa podliehajúca výkonu dohľadu Národnej banky Slovenska v zmysle § 48 ods. 1 zákona č. 8/2008 Z.z. o poisťovníctve nepredložila žiadané doklady v rámci výkonu dohľadu Národnej banke Slovenska.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ zákona č. 8/2008 Z.z. o poisťovníctve predmetom dohľadu vykonávaného podľa ods. 1 je najmä dodržiavanie ustanovení tohto zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Najvyšší súd konštatuje, že dohľadom sa rozumie špecifické kontrolné oprávnenie Národnej banky Slovenska, pričom zo žiadneho ustanovenia zákona č. 8/2008 Z.z. ani zákona 747/2004 Z.z. nevyplýva, že Národná banka Slovenska by mala zdôvodňovať dohliadanému subjektu, z akého dôvodu dohľad u neho vykonáva. **Vykonávanie dohľadu nad činnosťou poisťovne je zákonnou právomocou Národnej banky Slovenska. Odôvodnenie jeho realizácie nie je Národná banka Slovenska dohliadanému subjektu uviesť, ak jej zákon túto povinnosť osobitne neukladá.** Právna požiadavka na zdôvodnenie postupu vyplývajúca zo základných zásad a princípov správneho konania by sa mohla vyskytnúť iba v prípade, ak by išlo o výkon právomoci zjavne neproporcionálnym postupom, resp. s významným zásahom do základných práv a slobôd. V danom prípade neboli osvedčené ani náznaky takéhoto postupu zo strany žalovaného.

O náhrade trov konania najvyšší súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. Žalobca mal vo veci úspech v časti výroku, týkajúceho sa pod písm. b/ napadnutého rozhodnutia, jeho neúspech predstavuje časť výroku pod písm. a/ napadnutého rozhodnutia, v ktorom bola žaloba zamietnutá. Vzhľadom na tieto skutočnosti najvyšší súd konštatuje, že neúspech žalobcu prevažuje nad jeho úspechom. Súd žalobcovi náhradu trov konania preto nepriznal. Súčasne nepriznal žalobcovi náhradu trov právneho konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie **nie je** prípustné.

V Bratislave dňa 15. marca 2011

JUDr. Ivan R u m a n a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková